

ב"ה

אין ליכט
פון תורה

ספר

עין יעקב

על מסכת

כריתות

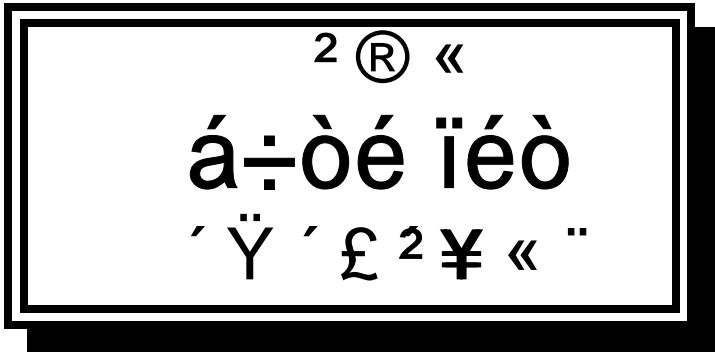
בלשון הקודש

ואידיש

234

הוצאת אמונה
ברוקלין נוא יארק,
שנת תשמ"ז לפ"ק

בעזרת השם יתברך

èiáá ããîúí úããää ìë ììäë
 úúéøëüëñíá úãàöîðä ,éìùàøéá

ãõñáúðù íéúããçää áúãìùá "ëø ùãøéô ìò
 .ìããää á÷-òé ìéò øõñá àöîðä ìëëää
 .á÷-òé ìáéøä"éøä,à"ùøäí úãõñáúí íéøîàì äæéà íá
 .ç"áä úääääâê"ðúá úãàø÷-íä éðäéç"úá ñãðää éðäéó íá
 .ãðúðéãíá äääðä ùèééè éøáo ùãøéô äæ ìò óñãðä

“ •• †- † ~ ‘Œf ‡ , † • \$ •• ~ • Ž
 . — † † ‡ † •• f † Ž → Œ , Œ

TM

, Ž f Œ ~ ” f ,
 ± ® ÿ ” 3 ’ ’ a 3 , ± 2 š š Ÿ © £ | ± ÿ 2)

ספרנו מושב ואם לאו עשיר ורש נפגשו עושה כולם ה' מי שעשאו עשיר לזה עושה
אותו עני עני לזה עושה אותו עשיר :

סריק מסכת תמורה

פירוש **מסכת** **פרק ראשון** **בריתות**

דק סוכה סוכה כדק. כמנוח אומר כן לשוחק :
דמר רע לין . כמסכת מנחות כסריק כל בקרבנות :
מאנחה . ממשע כמנוח כימד אז על ארץ יסדה :

(דף ו) א אמר להו רב משרשיא לבניה כי בעיתה
למיול למגמר קמי רבכון גרסו מעיקרא
מתני' והדר עולו קמי רבכון וכו' :

(פ"ב) ב אמר מר כשהוא שוחק אומר הרק היטב היטב הרק מסייע ליה לזבי יוהנן
דאמר רבי יוחנן כשם שהדבור רע ליון כך הדבור יפה לבשמים :

(ס"ב) ג ת"ר פטום הקמרת הצרי והצפורן וכו' . (פ"ב) א"ר יוחנן י"א סבנין נאמרו לו
למשה בסני א"ר הונא מאי קראה (זמנה) קח לך סבים וגו' וכו' .
אמר רב חנא בר ביזנא אר"ש חסידא כל תענית שאין בה מפורשעי ישראל אינו תענית
שהרי חלבנה ריחה רע וכנאה הכתוב בין סמני הקמרת אביי אמר מהכא (דף ז פ"ב) (עמוס
ס) ואגדתו על ארץ יסדה . ת"ר

א בעל הבית אונ' ער בעט בייה איהם ער זאך איהם עפעס געפין . אויב דער בעל הבית גיט
איהם איז גוט . אונ' אויב גיט עשיר ורש נפגשו אז ארי דער פגעניגט דף מיט ארעמען אונ'
דער רייכער גיט גאר גיט דעם ארעמען : עשה בקם ה' . מאכט וויא גאט פאר נייע מענטשין דער
דאס איז גיטען ביז איצט רייף . מאכט איהם גאט ארעם . אונ' דער וואס איז גיטען ביז איצט
ארעם מאכט איהם גאט רייף :

פרק ראשון

א אמר . רב משרשיא האם גזאגט צו וייגע קינדער אז איר וועט וועלן גיין לערנען פר
אייער רבי . זאגט איר פרייער גוט לערנען דיא משנות . דער נאף זאגט איר גיין צוא
אייער רבי :

ב אמר . דער תנא האט גזאגט ווען מען האט גישטויסען דיא בישמים . האט דער גזאי
גזאגט צום שטויסער שמים גוט גוט זאגסטו שטויסען . צוא וואס האט מען דאס גיארפט זאגן .
דער שטויסער האט דאך שוין געוואוסט אז עס דארף זיין דין גישטויסען . גאר אזוי וויא רבי יודן
האט גזאגט אזוי וויא דאס ריינען איז שרעקט צוא וויין . אזוי איז דאס ריינען גוט צוא בישמים
ווען מען מרינקט פיל וויין איז גיט גוט אז מען רעט . ווארום מען רעט וואס עס טויג גיט צום
ריידען . אונ' אז מען שמעקט אונטערן ריח פון בישמים ווערמ גיעפיגט דער טיגל . האמאלס איז
גוט צוא ריינען . ווארום מען וועט ריינען דרמות . אונ' בישמים וואס ריינער מען שטויסט
שמעקט בעקערן :

ג תנו רבנן . דיא רבנן האבען גיערוגט פטום הקמרת הצרי והצפורן . רבי יוחנן זאגט
עקעף ערקיי בישמים האט גיט . גזאגט צו משה אויף דעם פארג סיני זאל זיין אין דיא קמורת
זאזוי וויא עס שטויט אין די סדרה תשא . רב תנא פר פינא המ גזאגט פון רבי שמעון חסידאס
ווענין דער תענית וואס פושעי ישראל פאסען גיט מיט . איז ער גיט קיין תענית . ווארום
הלבנה האט אשקעקען ריח אונ' דער פסוק זאגט אז הלבנה כוז זיין צווישען דיא בישמים פון
קמורת . אונ' אז הלבנה איז גיטא טאר מען גיט בקמיר זיין דיא קמורת . אבוי זאגט דאס ווייסען
סיר פון דעם פסוק ואגדתו על ארץ יסדה . אז אקע ירדען זענען צו זאמען גיבוונדען . בלייבען צו
שוין

ת"ר (במדבר טו) את ה' הוא מגדף אימי בן יהודה
 אומר כאדם האומר לחבירו גרפת קערה והסרת קסבר
 כגדף מברך את השם הוא ראב"ע אומר כאדם שאומר
 לחבירו גרפת קערה ולא חסרת קסבר מגדף היינו ע"ו :
 גרפת . ר"ש מהחלפת נדל : ומכסת .
 קניה הקערה מהכבשול והסרת גם כען : קסבר
 מגדף היינו מברך את השם . ומילה כנס עבד
 דפכט ידו בעיקר : היינו עובד ע"ו . כגון משורר
 ומזמר לפני ע"ו כלל עבד עבירה גדולה כל ק' :
 כל העס הוואין . כבשת ויחוק מלו : כלאז דמיס .
 זריק דמיס על המזבח :

ארבעה מחוסרי כפרה פרק שני

(דף ט) א רבי אומר (ס) ככם כאבותיכם מה אבותיכם לא נכנסו לברית אלא במילה
 וטבילה והרצאת דמים אף הם לא יכנסו לברית אלא במילה וטבילה
 והרצאת דמים . מילה דכתיב : כושת כ) כי מולים היו כל העם היוצאים וגו' . טבילה
 דכתיב (שמוס כד) ויקח משה הצי הרם ויזרוק על העם ואין הואה אלא טבילה . הרצאת
 דמים דכתיב (ס) וישלח את נערי בני ישראל ויעלו עולות וגו' :

וכי

שזין פֶּעֻשָׁת וויא אפודאפֶּעֻשָׁת אויף דער ערד . דיא רבנן האָבען זיך־ערוּנט עם שְׁמִיית אין פֶּסוּק אַת
 ה' הוא כְּגֵבֶה . וואס מיינט מען מגדף : איסי בן יהודה זאָנט אזוי וויא אַמְעַנְמִיש זאָנט צוא זיין
 חֵבֶר גְּרַפְתָּ קַעֲרָה וְחִסַּרְתָּ דוא האָסט אױס גִּירָאמֶט דאָס עָסִין פֿון דיא שׂוֹסֵל אונ דוא האָסט
 גִּיאָה מױט גְּעוּנְמִיען אַשְׁמִיק פֿון די שׂוֹסֵל אויף . גְּרַפְתָּ אונ גְּרַפְתָּ איז איין שְׁמִיית . איז דער וואָרט
 כְּגֵבֶה אויף דער שְׁמִיית פֶּעֻשָׁת . איסי בן יהודה האָלט אז כְּגֵבֶה מיינט מען ער קְעִסְטֶערט גאָט
 ער האָט גאָנט עם פֶּעֻשָׁת אָנאָט אויף דער ווערט . עם איז גאר קיין גאָט נישא . רבי אַקְעֹד
 בן עֲבִירָה זאָנט אזוי וויא אַמְעַנְמִיש זאָנט צוא זיין חֵבֶר גְּרַפְתָּ קַעֲרָה וְחִסַּרְתָּ דוא האָסט אױס
 גִּירָאמֶט דאָס עָסִין פֿון דיא שׂוֹסֵל אונ דוא האָסט פֿון דיא שׂוֹסֵל גאר ניש גינדיגען . רבי אַקְעֹד
 האָלט אז כְּגֵבֶה מיינט מען ער דינט עבֶרְהָ זָרָה . ער האָט גינדיגען אונ גְּעִלְפֶּרְט פֿר דיא עבֶרְהָ
 זָרָה . אונ פֿון קְעִסְטֶענן גלויבט ער אז עם איז דא אָנאָט . גאר ער דינט צו בִּירְעֵה צו גאָט אונ צו
 די עבֶרְהָ זָרָה :

פרק שני

א רבי זאָנט עם שְׁמִיית אין פֶּסוּק איר אזוי וויא אייערע עֲקֻטֶּעֶרִין . אזוי וויא אייערע
 עֲקֻטֶּעֶרִין זענען זענען אַרְיִין גינדיגען אין דעם פאר בינדינג מיט גאָט בױז וויא האָבען זיך
 מל גינדיגען אונ טויבל גינדיגען ודאָס מיינט מען מִשָּׁה האָט אויף זי אַשְׁפְּרִיצֶט דיא בְּרוּט פֿון די
 קְרִבְנָתוֹ אונ פֿון דיא אייפֶּעֶרִיעֵה בְּרוּט פֿון דיא קְרִבְנָתוֹ האָט ער גְּעִשְׁפְּרִיצֶט אויף דעם
 מִזְבֵּחַ . אזוי איר ודיא מְעַנְמִישִׁין וואָס וועלן זיך מַגְיִיר זיין וועלן אויף ניש אַרְיִין גיין אין דעם
 פאר בינדינג פֿון גאָט בױז וויא וועלן זיך מל זיין אונ טויבל זיין ווען וועט אויף זי אַשְׁפְּרִיצֶען
 דיא בְּרוּט פֿון קְרִבְנָתוֹ . אונ פֿון די אייפֶּרִיעֵה בְּרוּט וועט מען שְׁפְּרִיצֶען אויף דעם מִזְבֵּחַ . אז דיא
 עֲקֻטֶּעֶרִין האָבען זיך מל גינדיגען שְׁמִיית אין פֶּסוּק דאָס גאָנצע פֶּאָרְק וואָס זענען אַרְיִים גינדיגען
 פֿון מִזְבֵּחַ זענען גינדיגען גימֶרְתָּ : אז דיא עֲקֻטֶּעֶרִין האָבען זיך טויבל גינדיגען שְׁמִיית אויף אין
 פֶּסוּק מִשָּׁה האָט גינדיגען העלפֶּשֶׁת בְּרוּט פֿון דיא קְרִבְנָתוֹ אונ ער האָט גְּעִשְׁפְּרִיצֶט אויף דעם
 פֶּאָרְק . שְׁפְּרִיצֶען מיינט מען טויבל זיין ואיין טויבלען . מִשָּׁה האָט איין גיטויקט דעם פִּינְגֶּער
 אין דיא בְּרוּט אונ האָט גְּעִשְׁפְּרִיצֶטוֹ . אז מען האָט גְּעִשְׁפְּרִיצֶט בְּרוּט אויף דעם מִזְבֵּחַ שְׁמִיית
 אויף אין פֶּסוּק מִשָּׁה האָט גְּעִשְׁפְּרִיצֶט דיא יוֹנֵגֶע מְעַנְמִישִׁין פֿון דיא יוֹדֶען אונ זיי האָבן גישאַכטן
 עולות אונ שְׁקָמִים . האָט מִשָּׁה צוא טייקט דיא בְּרוּט פֿון די קְרִבְנָתוֹ . העֲפֶּשֶׁת בְּרוּט האָט
 ער אַרְיִין גינדיגען אין אַפְּעֻקִין אונ דיא אַנְדֶּערֶע העלפֶּשֶׁת בְּרוּט האָט ער גְּעִשְׁפְּרִיצֶט אויף
 דעם מִזְבֵּחַ :

וכי

(כמדנר ו) ב וכי ימות מת עליו בפתע פתאם פתע זה שונג וכן הוא אומר (סס לז) ואם בפתע בלא איבה פתאם זה אונם וכן הוא אומר (נמדנר יג) ויאמר ה' פתאם אל משה הניא אידך פתאם זה מויד וכה"א (משלי כז) ערום ראה רעה ונסתר ופתיים עברו ונענשו :

פרק שרישי

(דף יג ע"ג) א ת"ר (ויקרא י) ולהבריל בין הקדש ובין החול אלו דמים וערכין וחרימים והקדשות ובין הטמא ובין המהור אלו מומסאות וטהרות. ולהורות זה הוראה. את כל הרקים אלו המדרשות. אש-

ואמר כ' פתאם. כפל כהאם יאלו שלמתן פ"ס כדנר : ופתיים עברו ונענשו. כיון מויד דחך טונג אלא על כמדנר : ולכדנר יין וטבר אל תשה כנחאס אל חכל מועד וגו' ולהבריל וגו' וכנחאס להבריל בין קדש והמול מיל אל תשה יין וטבר : דמיס וערכין ופתיים וכו' . שחאסרס שחויי יין לזומס לנעלים לפחוסם דדלמח לא שיומו להו שפיר : זו כוראס. פיר אל חיסור וטבר שחויי יין חסורין כס כחורשות . שדורשין כפקחא חסור להחויי יין מי פכס כוראס : סלכס . למשה חסויני (ויסוד נלכס למרס מדרשות דכר טכס ממודס חכמיס כמו כ"ג דכריס שחאסרס מדרש כין וכן מוכח כפ"ק דקדושין . מכה"ס ח) :

ב וכי . עם שמיים אין פסוק ביי אגויר אויב איינער וועט שפארבען אויף אים בפתע פתאום . פתע מיינט מען אומגערין וניט וויסענדיגן דער נזיר וועט זיין אין אשמוב ונאם דארט קנט צמת . אונ דער נזיר וועט ניט וויסען פון דעם סת . אונ אזוי שמיים אין פסוק נאם בפתע בלא איבה . אויב אומגערין ניט מיט פיינדשאפט האט ער איהם אשמיים גיטאהן אונ גיהנות : פתאום מיינט מען גינייט דער נזיר איז גיווען גינייט צוא זיין אין דיא שמוב וואו דער סת קנט . אונ אזוי שמיים אין פסוק ויאמר ה' פתאום אל משה . נאט האט גזאנט צו משה אז ער מיט אהרן אונ כרים מזיין באלד קיסען צום אודך מועד . נאך אין אפריתא האבען מיר גיקערונט פתאום מיינט מען מויד . אז איינער טוהט אזאך מוהטויליג . קמפל ער וויל טאהן דיא עגינה . אונ אזוי שמיים אין פסוק ערום ראה רעה ונסתר . דער קדווגער האט גיועהן פאר איים כאם שפעכט ונאם וועט קיסען האט ער זיך פאר בארינין . דאס שפעכטס זאל ניט קענען קיסען אויף איהם . ופרתים עברו ונענשו . אבער דיא מענטשין ונאם האבען גיטאהן עבירות מוהטויליג ונאם האבען גישט מורא גיהאט פאר דיא שפעכטס ונאם וועט קיסען זענען גישטרראפט גיווארין אונ די שפעכטס איז אויף זיי גיקומן . געהן מיר די מענטשין ונם מוהען עבירות מוהטויליג הייסען פתיים . אדער פתאום :

פרק שרישי

א תנו רבנן . דיא רבנן האבען גיקערונט עם שמיים אין פסוק ולהבריל בין הקדש ובין החול . ווען בית דין בארפען טאכען אצווישענשירדונג נאדערקענונגו וועלכע זאך איז הייליג אונ וועלכע זאך איז ניט הייליג . פארין וויא ניט טרינקען גיין וויין . דאס מיינט מען אז איינער האט גזאנט וויא פיל געקט איך בין ווערט אזוי פיל זאל איך געבין צום בית המקדש . בארף מען איהם שאצען גייהף וויא ער וואלט גיווען אקגעכט צום פאר קויפען אין גאם : וויא פיל ער וואלט ווערט גיווען . אזוי פיל זאל ער געבין צום בית המקדש ונאם הייסט דמיס . אדער ער האט גזאנט וויא פיל איך בין גישאצט אין דער תורה נאזוי וויא עם שמיים אין דיא סדרה בקרתו אזוי פיל געקט זאל איך געבין צום בית המקדש ונאם הייסט עריבין . אדער איינער הט גזאנט אויף זיינע אזאך דאס זאל זיין חרם איז דאס גיווארין הייליג צום בית המקדש אדער צו דיא כהנים . אדער ער האט גזאנט אויף זיינע אזאך דאס זאל זיין הייליג צום בית המקדש . אונ איצט ווי ער דעם חרם אדער דעם הקדש אויס טאהשין אויף געלט . דיא זאך זאל צוריק ברייפען בייא איהם אונ דאס געקט זאל גיהערין צום בית המקדש . בארף מען דיא זאכען אפ שאצען וויא פיל וויא זענען ווערט . אדער ווען מען בארף דעם מענטש אריין שאצען וויא פיל ער

אשר דבר ה' זו הלמוד . ביר משה זו הלכה :

פרק המישי

(דף כג) א פיסקא דם הקזה שהנשמה יוצאה בו

הייבין עליו איהטר איהו דם

היקו שהנשמה הלוייה בו רבי יוהנן אמר כל זמן שמקלח

ר"ל אמר מטפה המשתרת ואילך :

פרק ששי

(דף כה) א מיטנה חייבי הטאות ואשכות ודאין שעבר עליהן יום הכפורים חייבין להביא

לאחר יוה"כ מי שבא לידו ספק עבירה ביה"כ אפילו עם חשיכה פטור

שכל היום מכפר :

(דף כח) ב משנה האב ק דם לאם בכ"מ יכול מפני שכבוד האב עדיף על כבוד האם

תלמוד לומר (ויקרא יט) איש אביו ואביו תיראו מלמד ששניהם

שקולין

אזי ונערמ וזויה פריער שמייתו דעם מאג טארין בית דין גיט טרינקען וזיון פזי נאף דעם

שאצונג . וזבין הטמא וזבין הטהור . אונ אויב בית דין דארפען פסקנו אויף אואף . וואס זיא אזי .

פיהוד אדער טמא . ולהורות . אדער זייה דארפען פסקנו . אויף אואף אסור אדער מותר . את

כל בחיובים האקה . מיינט מען דיא רבנן דארפען דרשנן אדרשה . אשר דבר ה' מיינט מען

זייה דארפען דערנען גמרא . ביר משה מיינט מען זייה דארפין דערנען דיא דנינים וואס זענען

גיוואנט גיווארין צוא משה אויס וזייניג אויף דעם בארג סיני . ווען מען דארף טאהן איינע פון די

ואקען טאר מען גיט פריער טרינקען וזיון :

פרק המישי

א פיסקא . דם . אז מען זעקט אפהקה אונ מען עסט דיא בלוט וואס זעפריצט ארויס

פון הארדו וואס דיא נשמה גייט ארויס מיט דיא בלוט . קומט ברת . מיר האבען גיקערונט

מיט וועקבע בלוט וואס גייט פון הארדו גייט ארויס דיא נשמה . רבי יוחנן זאגט מיט דיא

בלוט וואס גייט וזייה אשטראם . היש קיש זאגט אז עם הערמ אויף צוא גיין די שווארצע

בלוט אונ עם הייבט אן צוא גיין דיא רויפע בלוט . הייבט אן ארויס צוא גיין די נשמה :

פרק ששי

א משנה . הייבי . דיא מענטשין וואס דארפן פריינגען הטאות אדער אשמות אויף

גענייסע עבירות וואס זייה האבען גיטאהן . אונ עם איז אריבער גיטאנגען יום כפור . דארפן

זייה פריינגען דיא הטאות אדער אשמות נאף יום כפור . אונ דיא מענטשין וואס דארפען

פריינגען אשמות אויף אספק . טאמער האבען זייה גיטאהן דיא עבירה . אונ עם איז אריבער

גיטאנגען יום כפור . דארפן זייה שוין גיט פריינגען דיא אשמות . אונ ווען איינעם איז גיווארין

אספק אונ יום כפור טאמער האט ער גיטאהן היינט דיא עבירה . אפילו עם איז שוין בארד

נאכט . פון דעסוועגען דארף ער גיט פריינגען קיין קרדן אשם . ווארום דער גאנצער טאג יום

כפור פזי נאכט איז מכפר די עבירות :

ב משנה . האב . אין דיא גאנצע תורה וואו עם שמיט דער קאנט פאמער אונ מופער .

שמיט פריער דער פאמער דער נאף דיא מופער . אזוי וזייה עם שמיט כפר את אביה ואת

אמה . וואלט איך מיינען אז מען דארף געבין דעם פאמער מער כבוד וזייה דיא מופער . שמיט

אין

